

M Ű H E L Y

Az EU Közkönyvtári Program résztvevőinek 2006. évi konferenciája 2006. november 21-22.

A 2001 óta szerveződő és 2005-ben már 103 tagból álló - az ország egész területén arányos eloszlásban található- vidéki városi és községi közkönyvtári hálózat idén november 20-21-én tartotta éves konferenciáját. Mivel az Európai Unió ügyek jelenleg a külügyminisztérium hatáskörébe tartoznak, ezért a konferenciát a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma Kommunikációs és Közkapcsolati Főosztálya szervezte.

A kétnapos konferencia során az alábbi témákban hallhattunk előadásokat:

A Kormány Európa-politikája címmel dr. Iván Gábor szakállamtitkár tartott előadást. Beszél a két és fél éves tagság tapasztalatairól és az előttünk álló legfontosabb feladatokról. Elmondta, hogy a 2004-es tagságtól számítva Magyarországnak kialakult egy profilja. Ez egyrészt tükröződik az Alkotmány szerződés körüli vitában, ahol Magyarország a közösen vallott értékek megjelenítése mellett hangsúlyozza a kisebbségi jogok fontosságát, másrészt pedig az Unió bővítés kapcsán határozottan

azt az álláspontot képviseli, hogy azok a tagjelöltek, akik megfelelnek a kritériumoknak, csatlakozhassanak, vagyis nyitottságot képvisel a többi lehetséges tagállam felé. A szakállamtitkár kitért az Európa politika három markáns kérdésére, ezek: az európai polgárok jóléte, a tagállamok érték közössége és a biztonság. Az előttünk álló feladatok közé sorolta a felkészülést a 2011-es EU elnökségre, hiszen abban az évben Magyarország Belgiummal és Spanyolországgal karöltve adja az EU elnökséget. Ehhez politikai programot kell adni, melyre a szakállamtitkár véleménye szerint felkészültünk, valamint tanácsi munkacsoportokat kell felállítani az elnökségi feladatok elvégzésére, ami azt jelenti, hogy kb. 500 fő tisztviselőt kell kiválasztani és képezni, erre azonban jelenleg nem állunk készen. Ezt a feladatot azonban kiemelten fontosnak tartják, hiszen a tapasztalat azt mutatja, hogy kb. egy évtizedes hatása van annak, hogy milyen kép alakul ki az egyes országokról az elnökség után.

Magyarország a 2007-2013-as időszakban mintegy 22 milliárd eurónyi uniós fejlesztési forrást kaphat. 2007-től, ez az összeg, mint lehetőség fennáll, melynek kezelésében Magyarország centralizált utat választotta, bonyolítását a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kezébe téve. Eredményként értékelte, hogy sok pályázat esetében a társfinanszírozás mértékét sikerült 15% -ra csökkenteni.

György Gábor képviselővezető számolt be az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtének kommunikációs tevékenységéről, valamint ismertette a 2007. évi kommunikációs tervet.

Manuel Barroso elnök vezette testület a félidejéig érkezett. 2005-ben gyökeres fordulatot indított be az Európai Unió és az európai polgárok viszonyának alakításában. A hangsúly az egyoldalú tájékoztatásról áthelyeződött az európaiak aktív bevonására. A bizottság továbbra is fontosnak tartja az európai polgárok számára a prosperitás, a szolidaritás és a biztonság kérdését. Ehhez azonban szükség van munkahelyteremtésre, az európai gazdaság erősítésére, Európa technikai fejlődésére, az energia – felhasználás uniós kérdéssé tételére, a tagállamok alaposabb ismeretére, Európa lakhatóbbá tételére.

Szalai Zoltán irodavezető az Európai Parlament Tájékoztatási Irodájának munkájáról számolt be. Elmondása szerint Európa kommunikációs válságban van, mert nincs mit kommunikálni, nincs alkotmányos szerződés. A Budapesti iroda 3 éve létezik, ebben az évben töltötték fel a létszámát. Felmérésekre hivatkozva Szalai Zoltán elmondta, hogy Magyarországon van bizalom az Európai Parlamentben, de az emberek nem tudják pontosan, mit is csinálnak az ottani képviselők. A könyvtárosokat tájékoztatta a készülő kiadványaikról. Így szó esett kétféle kiadványról, amely az európai parlament képviselőiről szól, egy esélyegyenlőséggel foglalkozó kiadványról, valamint egy gyerekeknek szóló interaktív tanulással elsajátítható,

uniós ismereteket nyújtó programról, melyet brit kollégáik készítettek. Továbbá készül egy naptár a Római Szerződés aláírásának ötvenedik évfordulójára.

Az iroda információs tevékenységéről szólva hallhattunk egy dán mintára szervezendő konferenciáról, ahol a résztvevők egy reprezentatív mintavétel (társadalmi és földrajzi) alapján kerülnek ki, a programot pedig vitavezető irányítja. Rendezvényeikről, friss hírekről, az Európai Parlamentirol bővebben olvashatunk a www.europarl.hu weblapon.

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke, Dr. Baranovszky György a fogyasztóvédelem jelenlegi helyzetéről, valamint fogyasztóvédelmi szervezetek az Európai Unióhoz történt csatlakozásunk utáni fokozott együttműködésről és összehangolt tevékenységről beszélt. A fogyasztók érdekvédelmét szolgáló szövetség, alkalmas eszköze a hazai és a külföldi közös fellépésnek, valamint hozzájárul a magyar és az uniós fogyasztóvédelmi politika formálásához. Az elnök úr előadásában beszámolt egy sikeres programról, melynek keretében az általános és középiskolai korosztály ismereteit gazdagították egy a tananyagba beépíthető programmal és az ahhoz kapcsolódó fogyasztóvédelmi rajzpályázattal. Kilátásba helyeztek egy vándorkiállítást az elkészült pályamunkákból. Generation Europe Foundation és a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének gondozásában megjelent a 2006/2007-es tanévre szóló *Tudatos vásárló leszek!* című kiadvány, valamint a hozzá kapcsolódó tanári segédanyag. A kiadvány célja, hogy a diákok naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a fogyasztóvédelem terén. A fogyasztóvédelmi és egészségügyi ismereteken kívül a kiadvány olyan témákkal is foglalkozik, mint például a fenntartható fejlődés, a globalizáció vagy a méltányos kereskedelem.

Az Európai Bizottság Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóságának jóvoltából közel 300 magyarországi középiskola (összesen 35.925 példányban) kapta meg a 11. évfolyamos diákok részére készült kiadványt. A www.feosz.hu web-lapon illetve a baranovszky@ofe.hu e-mail címen lehetőség van arra, hogy a könyvtárak is beszerezhessék ezt a kiadványt önköltségi áron.

Az Európai Fogyasztói Központ igazgatója, Dr. Morvay György számolt be a központ munkájáról. Az Európai Fogyasztói Központ tájékoztatást nyújt a határon átnyúló áru vagy szolgáltatás vásárlással kapcsolatos Európai Unió fogyasztóvédelmi rendelkezésekről, valamint azok érvényesíthetőségéről. Szinte valamennyi Európai Unió tagállamban, valamint Norvégiában és Izlandon működik Európai Fogyasztói Központ. A Magyarországi Európai Fogyasztói Központ működtetését 2006 évre az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület nyerte el az Ifjúsági Szociális Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztérium által kiírt pályázatán. A központ tehát a fogyasztói sérelmeket kezeli, alternatív, azaz bíróságon kívüli eljárásban is segítséget nyújt, ezenkívül pedig az iroda fordítási feladatokat is ellát. A segítségnyújtás ingyenes szolgáltatás. Kiadványokról (*Fogyasztói vitarendezés határainkon innen és túl*) az info@efk.hu e-mail címen, tevékenységükről pedig a www.efk.hu honlapon tájékozódhatunk.

A magyar SOLVIT központ munkájáról a központ vezetője, dr. Kátai Anikó tartott előadást. A SOLVIT-ot, a belső piac vitarendezési fórumát Európai Bizottság hozta létre. Előfordulhat, hogy egyének vagy vállalkozások más uniós tagállamokban olyan akadályokkal szembesülnek, amelyek abból adódnak, hogy a másik tagállam hatóságai az egységes piac szabályait helytelenül alkalmazzák. SOLVIT lehetőséget ad arra, hogy az ügyfél a bírósági út helyett más módon, a hatóságokkal egyeztetve, gyorsabban, rugalmasabban

nyerjen orvoslást problémájára. A SOLVIT-hoz bármely magánszemély vagy vállalkozás fordulhat, igénybevétele térítésmentes. A SOLVIT kapcsolattartó irodákból (központokból) álló hálózat az EU-ban. Valamennyi tagállamban egy központ működik, amely az államigazgatásban kap helyet. A vitarendezés informális, a szakképzett munkatársak telefonon, e-mailben, internetes szoftver segítségével végzik az egyeztetést, és tesznek javaslatot a vitás ügyek megoldására.

A magyar SOLVIT központ a külügyminisztériumban kapott helyet, elérhetősegeik, tevékenységükről információ a www.kulugyminiszterium.hu oldalon található.

A nap zárásaként dr. Göncz Kinga külügyminiszter tartott előadást az Európai Unióról, benne Magyarország szerepéről, helyéről. Megítélése szerint Magyarország relatíve tájékozott EU ügyekben. Magyarországnak új külpolitikai stratégiára van szüksége, mert, mint mondta, szükség van arra, hogy az emberek elgondolkozzanak hol a helyük. Magyarország mindig valami ellen határozta meg magát, most azonban nincs ellenség, ezért van szükség új stratégiára, amelyet egy kutatás fog megelelni. A külügyminiszter kilátásba helyezte, hogy az előzetes felmérés anyagát megküldik a könyvtárak számára. Beszédében kiemelte, hogy a diplomácia nem az egyedüli útja a külkapcsolatoknak, hiszen a turista más országba látogatva „külkapcsolatokat ápol”, és ilyen funkcióval bírnak a testvérvárosi kapcsolatok is. Kiemelte, hogy az EU-n túl kell látni a külpolitika terén. Beszélt arról, hogy Magyarország egyértelműen képviseli az unióban a bővítést és az integráció elmélyítését. Schengennel kapcsolatban a miniszter asszony bizakodó, ezt látja a leghamarabb létrejövőnek. Beszélt Magyarország politikai és történelmi elkötelezettségéről a kisebbségpolitika kapcsán, valamint érintette a munkavállalás kérdését.

Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy nehéz helyzet van, de hamarosan majd Magyarországnak is nyitnia kell Románia felé, hiszen az unió Magyarországtól is elvárja a fejlesztésekhez való hozzájárulást és azt, hogy támogatást kapó országból donorországgá váljék. Magyarországnak is részt kell vennie abban a globális szerepvállalásban, ami a drogkereskedelem, az illegális csempészet és a terrorizmus ellen folyik. Magyarország két évre átvállalta Hollandiától Észak-Afganisztán segítségét, civil programok szervezését. A téma kapcsán dr. Göncz Kinga elmondta, hogy a „világ elismeri, hogy katonai erővel lehet pozitív szerepet vállalni.”

Kátai-Nagy Krisztina Az EU vonal főszerkesztője ismertette a www.euvonal.hu honlapon megjelenő újdonságokat. Elhelyeztek a nyitólapon egy interaktív dobozt, melyben kérdésünket föltéve személyre szabott válaszokat kaphatunk uniós kérdésekben. Megjelent a nyitólapon egy Eu vonal társalgó, ez egy chat lehetőség, ahol adott időpontokban vendéget hívnak és nekik intézhetjük kérdéseinket. Az EU vonal RSS hírfolyam-szolgáltatásával a weboldalokról, blogokról összegyűjthetők a frissen megjelent hírek címei, linkjei és rövid ismertetői. Az RSS használatával elkerülhető, hogy a kedvenc hírportálok, weblapok oldalait naponta többször is végig kelljen nézni, hiszen az újonnan felkerült anyagok megjelenéséről az RSS-olvasó programon keresztül azonnal értesülünk. A közeljövőben tervezik egy közösségi portál létrehozását, amely tematikusan az EU-val foglalkozik, valamint tervben van az EU Wikipedia indítását.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnökhelyettese, Heil Péter tájékoztatást adott az I. NFT eredményeiről, tapasztalatairól és az ÚMFT várható lebonyolításáról. Tájékoztatójában elmondta, hogy az I. NFT

lebonyolítása valóban akadozott és az egyfordulós pályázat sem volt éppen sikeres, ezért az ÚMFT kétfordulós pályázat lesz. A pályázatokat interneten, elektronikusan is be lehet majd nyújtani, és nem a szaktárcák egyedi szabályai szerint történik majd a döntéshozatal, hanem minden a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez fut be.

Lantos Gabriella beszélt a II. NFT kommunikációs elképzeléseiről. Kiemelten fontos tartják, hogy a II. NFT nemzeti ügy, a fejlesztés beruházás a jövőbe, egy gyorsított modernizáció, amely társadalmi közmegegyezésen alapul.

Gyárfásné dr. Fekete Judit a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatának vezetője a közkönyvtári programot értékelte. Elmondta, hogy a pályázat keretösszege 2006-ban 16+4 millió Ft volt. Az elnyerhető támogatás pályázonként 160.000 Ft. 212 pályázat érkezett be határidőre. A Támogatásokat saját honlap készítésre, uniós sarok létrehozására, rendezvények szervezésére használták fel a legtöbben. A tájékoztató szolgálat kommunikációjával azt szeretné elérni, hogy az emberek megértsék, az EU rólunk szól, hogy az unióról szóló ismeretek, információk bárki számára elérhetők. Ezért hozták létre a Merlin Nemzetközi Színházban a Merlin Európai Tájékoztatói és Kulturális Központot, az „Eu-tanóra” programsorozatot középiskolások részére valamint a „Vedd ki a részed” civil párbeszédet és fórumot. Jövőre vonatkozó terveik között szerepel a közkönyvtári pályázat folytatása, a SOLVIT tájékoztató kampány elindítása (a reklámok már ez év november végén megjelentek egyes tv csatornákon), a Római Szerződés 50. évfordulójának megünneplése 2007. március 25. és május 9. között, illetve egy konferencia az uniós tagság harmadik évfordulójára.

Ramháb Mária, a Katona József Megyei Könyvtár igazgatója valamint Miszné Mestellér Zsuzsa az Europe Direct működéséről számolt be. A kecskeméti könyvtár példa arra, ahol az Europe Direct információs pont a könyvtárban működik, míg a Heves Megyei egy különálló

információs pontként funkcionál. A könyvtárba kihelyezett információs pontnak megvan az az előnye, hangsúlyozta Ramháb Mária, hogy a már meglévő könyvtári hálózat alkalmazható az információ továbbítására.

Kisszabóné Trapl Ivett

Baranyai Zenei Archívum a Csorba Győző Megyei Könyvtár zeneműtárában

Könyvtárunk, a közgyűjteményi szerepkörének megfelelően nem csak Pécs hanem a környező települések lakosainak nyújt széleskörű zenei – könyvtári alapszolgáltatást (pl. könnyűzenei, komolyzenei, népzenei hangzó és írott dokumentumok, kották kölcsönzése).

A helytörténeti osztályon nyomon követik, dokumentálják az országos zenei szaklapokban megjelent cikkek alapján a Baranya megyében működő műkedvelő illetve hivatásos zenei együttesek, zenei előadóművészek tevékenységét, a zenei hangdokumentumaikat, CD-lemezeiket, kazettáikat, egyéb multimédiás eszközön megjelent anyagaikat pedig a Zene-műtárban gyűjtjük ezzel modellezve a majdani régiós közgyűjteményi szerepkört is. Helyileg elkülönítettük ezt az anyagrészt, hogy az utókor számára sértetlenül megőrizhessük ezeket a dokumentumokat, véletlenül se kölcsönözzük ki.

A **Baranyai Zenei Archívum** alapját több mint száz CD lemez és ugyanennyi műsoros kazetta, sok mikrobarázdás lemez, továbbá régi gramfonlemezek és hangszalagok adják. Személyes megkeresés és ismeretség révén sikerült számos olyan dokumentumot is beszerezni melyek bolti forgalomba nem kerültek, műkedvelő

együttesek hangdokumentumai ezek. Egytől egyig rendkívül színvonalas munkák, megérdemlik, hogy itt összegyűjtve megtalálhatók legyenek, így egységes képet mutatva megyénk zenei életéről.

Fontosnak tartanánk, hogy a Pécsen és a megyében élő, vagy valamilyen formában a helyhez kötődő zeneszerzők zeneműveinek kottái esetleg kéziratos formában is megőrződjenek az utókor számára, ehhez a keretek a zeneműtáron belül ebben a különgyűjteményben adottak lennének. Egy kis ráfordított idő és egy kevés pénz, ami ennek a gyűjteménynek a gazdagodását szolgálja. Véleményünk szerint az ilyen jellegű kezdeményezések töltik meg tartalommal az Európa Kulturális Fővárosa keretén belül megépülő kulturális intézmények falait. Városunk és megyénk összes lakosa méltán lehet büszke ezekre a zenei együttesekre, zeneművészekre, akik a világ szinte minden égtája felé elvitték már hírét annak, hogy ebben a régióban milyen magas fokú zenei oktatás folyik, milyen színvonalas zenei élet van. Ennek nemcsak a különböző külföldi fesztiválokra kapott díjak a kézzelfogható eredményei, hanem a számtalan igényesen elkészített zenei CD és egyéb hangdokumentum is.

Ezen gyűjtemény nagysága is jel lehet előljáróink számára hogy olyan városban, régióban élünk, ahol az embereknek fontos, hogy értékes zenei alkotások, és előadások tegyék tartalmassá életüket akár úgy, hogy maguk is részesei ezeknek a produkcióknak, akár úgy, hogy befogadói

és pártolói. Ezek a dokumentumok így szépen összegyűjtve mutatják, hogy az emberi örök értékek nem csak monumentális épületek megalkotásában vagy egy tudományos munkában, hanem zenei kompozícióban képesek megjelenni.

Győriné Kövesdi Zsuzsanna

Felhívás!

Kérünk minden olyan kedves könyvtáros kollégát, hogy akinek tudomása van arról, hogy közvetlen lakókörzetében működik olyan zenei együttes (könnyű-, komoly-, népzene) vagy előadó melynek már jelent meg valamilyen formában hanganyaga értesítsen bennünket. Szeretnénk felvenni a kapcsolatot ezekkel a baranyai előadókkal, zeneszerzőkkel.

A Zeneműtár elérhetősége: fono@baralib.hu

Műhelymunka. Gyermekkönyvtárosok Regionális Alkotóműhelye

Elhangzott a *Gyermekkönyvtári trendek az Európai Unióban* című nemzetközi konferencián 2006. június 12-13

Tevékenységünk kiemelt területe Pécs város gyermeklakosságának könyvtári ellátása, ezen belül is a megtartó erejű szolgáltatás biztosítása. Valamennyi munkatársunk magas felkészültséggel és elhivatottsággal végzett munkája kiemelt jelentőségű, hiszen nap mint nap megalapozza Magyarország (Pécs) olvasástérképének pozitív irányú változását.

Gyermekkönyvtári foglalkozásaink mintegy kiegészítik az óvodai nevelést, az iskolai oktatást és jól szolgálják az olvasóvá, könyvtárhasználóvá nevelést. Népszerűek és látogatottak a fiókkönyvtárainkban megtartott csoportos foglalkozások, könyvtári órák, könyvtárbemutatók és a tanórák. A gyerekek szabadidejének tartalmas eltöltéséhez minden évben *Nyári Szünidei programot* kínálunk. A gyermekek részére szolgáltatást biztosító könyvtáraink egymással

szoros együttműködésben látják el feladatukat. *Konferenciáinkra, továbbképzéseinkre* rendszeresen meghívjuk Pécs város iskolai könyvtárosait, a városkörnyéki és esetenként a régió könyvtárosait is.

Kilenc éve alakítottuk meg a Pécsi Városi Könyvtárban a Gyermekkönyvtárosok Alkotó Műhelyét. Tettük mindezt spontán, a kollégák javaslatára, a hálózatunkban rejlő lehetőségek kiaknázására a gyermekkönyvtári szolgáltatások bővítése, fejlesztése érdekében.

2000-ben a Pécsi Városi Könyvtár rendezvényeivel, gyermekkönyvtár programjaival elnyerte a Pécs-Baranyai Kulturális Szövetség Nívó-díját. A Műhely megalakulása óta minden évben operatív programot készít.

Az első évben a „*Fókuszban a Gyermekkönyvtár*” pályázatát a Pécs-Baranyai Kulturális Szövetség, majd egy évvel később az NKA támogatta. Az ezt követő évek szlogenje a „*Fókuszban a gyermek*”, majd a „*Fókuszban a gyermekkönyvtáros*” volt. A *Gyermekkönyvtárosok Alkotó Műhelye* nevében hordozva műhely jellegét, valóban az. Biztosítja a kollégáknak az új szakmai ismeretek megszerzését, a tapasztalatok átadását. A gyermek-könyvtári munka jobb, hatékonyabb végzése érdekében mindinkább alátámasztja, hogy „*Senki sem egy teljes csapat...szükségünk van egymásra. Neked is kell valaki, valakinek pedig épp Te kellesz. Nem különálló sziget vagyunk. Támaszkodunk és támogatnunk kell, hogy az Életnek nevezett dolgot működésbe hozzuk. És adunk és kapunk. Ha valami nagy dolgot akarunk tenni, össze kell kapcsolódnunk másokkal. És az egy túl kis létszám a nagyság eléréséhez.*”

A teljesség igénye nélkül ízelítő a Gyermekkönyvtárosok Alkotó Műhelyében feldolgozott témákból: „*Fókuszban a minőség*”:

- A könyvtár tevékenységének és szolgáltatási minőségének értékelése az európai modell alapján (Szvath Józsefné)
- Gondolatok a könyvtári menedzsment és a minőségi menedzsment oktatásáról (Havasiné Farkas Margit)
- Az olvasási, tanulási nehézséggel küzdők, a mozgássérültek, a csökkentlátók, a rendezetlen családi háttérrel rendelkezők, a „bejárók” (György Judit, Havasiné Farkas Margit)
- Az olvasótáborban (Dr. Szabolcsiné Orosz Hajnalka)
- Internetkeresők gyűjteménye (Kóródy Zoltán)

- A beszéd fejlődése. Olvasástanítás az iskolában. Biblioterápia (Szvath Józsefné)
- Az iskolákkal való hatékony együttműködés formái (Müller Józsefné)
- Mi lesz veled Hamupipőke? A magyar gyermekirodalom időszerű kérdései Boldizsár Ildikó cikke nyomán. (Öhlmüller Gabriella)
- Gondolatok a könyvtári normatívák, irányelvek hazai bevezetése előtt (Keszi Erika Zs.)
- Ki? Mit? Tud? Hasznos tanácsok. Gyermekfoglalkozásokhoz kapcsolható kézműves ismeretek átadása. (Szabóné Miszlay Ágnes)

Az idei programból kiemelve néhányat:

- A mesék élni tanítanak (Müller Józsefné és Öhlmüller Eszter)
- A könyv- és a könyvtár szerepe a Pinokkió Gyermekkönyvtár olvasói körében. Egy felmérés eredményei (Balázs Ágnes)
- A pedagógusok szerepe a gyermekek olvasóvá nevelésében

Nagyszerű eredményeink születtek a Nagy Könyv kapcsán is, melyben benne van valamennyi kollégánk szakértelme, szaktudása, szakma és gyermekszeretete. Összességében 175 programon 3.012 fő vett. (Ebből 649 fő fogyatékkal élő.) *Jó volt e programban*, hogy a kollégák és a Gyermekkönyvtárosok Alkotó Műhelye tagjai számára megadta a tevékeny együttgondolkodás lehetőségét és azt az erőfeszítést, ami szakmai önbecsülésünk növelését szolgálta. *Jó volt*, hogy ismét megadta hivatásunk lényegének megvalósítását, az olvasásra nevelést, ösztönzést, az olvasás népszerűsítését. *És jó volt*, hogy ismét megadta a csapatmunkát, a tapasztalatok átadásának lehetőségét: „*Én meg tudom tenni, amit Te nem, és*

Te meg tudod tenni , amit én nem, együtt nagy dolgokra vagyunk képesek” (Teréz anya) Megfogott az a szakértelemmel párosuló szeretet, ahogyan a Csipkefa Gyermekkönyvtárunk könyvtárosa foglalkozott a Kerek Világ Alapítványi Iskola fogyatékkal élő és mozgásukban korlátozott tanulóival. „Most pedig felülünk egy rakétára a képzeletszárnyán és ellátogatunk mindenhová, ahová szeretnénk.” Sokfelé mentek. S ami a kollégák valamennyi foglalkozásán elvárásolta, elvárásolja a gyerekeket:

- az olvasáshoz kapcsolódó játék
- a könyv
- a verseny, a megmérettetés
- a közreműködés, hogy velük, általuk otthon is olvassanak
- az olvasás gyönyörűsége, Vámos Miklóst idézve „*olvasni arany.*”

S ami elvárásol engem, hogy nap mint nap el tudjuk varázsolni a gyerekeket. S ebben jelentős szerepe van a műhelymunkának.

- Rendszeresek könyvajánlásaink a nehezen, alig vagy ritkán olvasó gyerekek szülei részére
- Erősítjük a családi kötelekeket az olvasás által (is) az olvasás javára.
- És olvasunk, együtt olvasunk, sokat olvasunk a gyerekekkel.
- Figyelemmel kísérjük többek között azt, hogy a gyerekek hogyan döntenek el, hogy adott esetben igénybe vesznek-e egy szolgáltatást?
- Tudjuk, hogy jelzéseket keresnek és hogy az apró részletek vonzzák és tartják meg a látogatóinkat.
- Foglalkozásainkon nem azt próbáljuk beléhelyezni a gyerekekbe, amit a Teremtő kifejezett – hanem azt próbáljuk belőlük kihozni, amit beléjük helyezett.”

Arról, hogy milyen egy jó gyermekkönyvtáros, már többen, többször, és több-

féleképpen is beszéltünk. Mindez összefoglalva: Legyen sokoldalúan felkészült. Az, aki rendelkezik könyvtárosi ismeretekkel, gyermekkönyvtárosi speciális ismeretekkel, olvasás-pszichológiai, olvasáspedagógiai, fejlődés-lélektani, szociálpszichológiai, speciális olvasószolgálati ismeretekkel, és ez mellett még ismeri a gyermekirodalmat is - jó gyermekkönyvtáros. Legyenek egyéb tulajdonságai: kapcsolat-teremtő készsége, önbizalma, legyen kedves és udvarias, tudjon bánni a gyerekekkel-legyen egy extrovertált személyiség. Aki az előzőekben felsoroltak mellett még ezekkel az adottságokkal is rendelkezik - nagyon jó gyermekkönyvtáros. De kell még valami, s ez pedig nem más, mint a hit és a szeretet. És meggyőződésem, hogy az itt jelenlévő valamennyi kolléga rendelkezik ezzel a bizonyos plusszal.

És befejezésképpen most szólnék a kollégákról. A Gyermekkönyvtárosok Alkotó Műhelyének tagjairól. Azokról a tündérboszorkányokról, akik nap, mint nap helyettesítenek szülőt, nagyszülőt, testvért, barátot, akikhez oda lehet menni beszélgetni, kérdezni, olvasni, s akik már akkor is sokat tettek a fogyatékkal élő gyerekekért, amikor a törvény gondolatának még a szikrája sem fogalmazódott meg a fejekben. Mert itt vannak, és velünk vannak - Bosnyák Viktória után szabadon - a saját Tündér- könyvtárosaink. Nagy szaktudással, megfelelő képzettséggel, tapasztalattal, biblioterápiás szakképesítéssel, gyógypedagógiai, szociálpedagógiai tanulmányokkal. Jókedvvel. És szívvel lélekkel. Itt vannak és nap, mint nap megmutatják a világnak, - a mezőtúri konferencia mottóját idézve, hogy „*mennyi titkot, játékot, tudást, élményt, szeretetet rejt a könyvtár, amely olyan hely, ahol mindenki megtalálja a könyvön keresztül, amit legfőképpen keres-önmagát.*”

Keszi Erika Zsuzsanna

B E M U T A T J U K

A Kémesi Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda könyvtára

Kémes Baranya megye déli részén található. Része a Duna-Dráva természetvédelmi területnek.

A falu neve először egy 1177-ben keletkezett iratban olvasható, amely határjárásról foglalkozik. A Kemes változatban leírt falunév talán a Kemus személynévből eredeztethető, és a kutatók szerint nagy a valószínűsége annak, hogy a magyar kém főnév származéka.

A középkori településen az 1335. évi pápai tizedjegyzékben önálló plébániaként szerepel. A török hódoltság idején valószínűleg folyamatosan lakott terület volt. A népesség kezdetben színtiszta magyar volt, de mára már más anyanyelvű lakosok is élnek a faluban. Régen a település Lakban volt, de onnan a törökök űzték el az embereket. Majd a falu a Nagy-kertben állt, de mivel ez alacsony fekvésű terület volt, ezért gyakran öntötte el a víz.

Ezért költöztek vissza a falu eredeti helyére. A néphagyomány szerint a faluban valamikor vár állt, amit Török-várnak neveztek. A várat alagút kötötte össze a siklósi várral. Azt tartják, hogy a falu neve valamikori mocsaras helyével van kapcsolatban. Sok gém volt ott, ezért nevezték Gémösnek, és ebből lett a Kémös. A környékbeliek szerint itt mindig kevély emberek laktak. Ezt egy kis dalocska is igazolja:

*„Elveszett a keselábú lovam a kémösi erdőbe,
elveszett a rövidszárú csizmám a sok keresésbe,
ne keresd angyalom meg van az már fogva,
a kémösi bíró udvarába szól a csöngő rajta,
megismerik lovam csöngő szólásáról,
megismerik a kémösi kislányt büszke járásáról.”*

A faluban 1949 óta működik általános iskola iskolai könyvtárral és van óvoda is, ahová a környező falvakból (Cún, Drávapiski, Szaporca, Tésenfa) járnak a gyerekek. Van orvosi rendelő és gyógyszertár is a faluban. 2004-ben megakarták szüntetni a postát, de nem engedték. Azóta a faluban „helyi” és mobil posta is működik.

2003-ban a könyvtár az iskolához kapcsolódó épületrészben kapott helyet. Az utcáról könnyen megközelíthető és két helyiségből áll, a korábbi egy légtér helyett. A könyvtár helyiségeinek falát kedves, humoros figurák díszítik, amit az általános iskolás gyerekekkel közösen készítem. Fontos tudni még azt is, hogy raktár nincs, így minden könyv szabadpolcon van.

Az első helyiségben egy könyvtárosi asztal van számítógéppel és 12 könyvespolc. A második helyiséget igyekeztem úgy kialakítani, hogy csoportfoglalkozásokra is alkalmas legyen. A teremben található egy hat személyes asztal székekkel, (a helyben olvasáshoz) 7 db könyvespolc.

Nagy hiányossága könyvtárunknak, hogy nincs katalógusa. Tervben van egy könyvtári program vásárlása, és azt követően megkezdődhet az elektronikus feldolgozás. Bízom benne, hogy a közeljövőben lesz lehetőség a könyvtár bővítésére is.

A könyvállományunk kb. 5000 kötet. Az állomány gyarapításához sok segítséget kapok a pécsi Csorba Győző Megyei Könyvtártól.

Az olvasók a kikölcsönzött könyveket mindig időre visszahozzák és vigyáznak is rájuk. Jelenleg a beiratkozott olvasóink száma 164 fő, és a létszám minden évben növekszik. Az olvasók nagy része általános iskolai tanuló, de más településeken tovább

tanuló diákok is visszajárnak könyvtárunkba.

Szeretném elérni, hogy minél több felnőtt járjon a könyvtárba. Igyekszem a dokumentumok beszerzésekor az ő igényeiket is kielégíteni és ettől az évtől már Cd-t és DVD-t is lehet kölcsönözni.

A közeljövőben olvasó délutánokat szervezek általános iskolás gyermekeknek, felnőtteknek, a környező falvak lakóinak. Talán így „rákapnak” az itt élő emberek az olvasás ízére.

Vócsa Szilvia Könyvtáros

RENDEZVÉNYEK

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2006-ban is megszervezte az „Összefogás” programsorozatot, melyben a könyvtárak együttműködését szorgalmazta. Az összefogás a tudásért, az innovációért, a játékoságért, az egészségért, az információs társadalomért, az esélyteremtésért és a kultúra sokszínűségéért került meghirdetésre 2006 októberében. A Nemzeti Kulturális Alap a projektet országos szintű kiemelt eseményként támogatta. A cél az volt, hogy a könyvtárak társadalomban betöltött sokoldalú szerepére irányítsuk a figyelmet.

A Csorba Győző Megyei Könyvtár egész októbert átölelő programsorozattal vett részt az „Összefogásban”. Indult mindez az „Összefogás a könyvtárakkal a régiókért” konferenciával.

A program Dr. Tóth József egyetemi tanár Dsc, rektor emeritus *A térbeli struktúrák változásai és hatása a kultúrára* című előadásával vette kezdetét. Ezt követően előadást tartott Peresztegi Gergely (Belügyminisztérium Önkormányzati Gazdasági Főosztálya, főosztályvezető-helyettes).

Előadásában a Többcélú Kistérségi Társulások működésének értékelését követően elmondta, hogy a Mozgókönyvtári Ellátás jövőre is folyamatosan működik és erre a célra továbbra is rendelkezésre állnak az anyagi források.

Ezt követően Csiszár István a WebLap Informatikai Kft informatikusa mutatta be a Kistérségi Adatkezelő rendszert. Ez a webes felület a különféle böngészőkkel bárholnan elérhető, elsősorban a kistérségek állománykezeléséhez, könyvtárközi kölcsönzés lebonyolításához és információszolgáltatáshoz nyújt segítséget. Fórum és csevegési lehetőség is rendelkezésre áll a szolgáltató és a kistérség között ezzel elősegítve például a tájékoztató munkát. A továbbiakban előadások hangzottak el az eddigi kistérségi tapasztalatokról. Beszámolt a Sellyei Kistérségi Társulás Gazdasági vezetője, mozgókönyvtári ellátás tapasztalatait a szolgáltató szemszögéből Kalányos Katalin igazgató ismertette, illetve a megrendelők szemszögéből tájékoztattott Mezei Attiláné a kárászi Hermann

Ottó Községi Könyvtár valamint Nagy

Zoltán a Botykapeterdi Községi Könyvtár könyvtárosa.

A programsorozat talán leglátványosabb rendezvényére október 15-én került sor. Nyitott vasárnapra vártuk meglévő és leendő olvasóinkat. Nem túlzás azt állítani, hogy ez a nap a családoké volt. Folyamatos könyvvásárral, ingyenes beiratkozással, ingyenes Internet-használattal, bábelőadással (Bóbita Bábszínház Csillagfiú című zenés bábjátéka), bábkészítéssel, zeneműtári részlegünk pedig lemezbörzével vára az érdeklődőket. Ugyan a megyei könyvtárnak nincs kiépített gyerek részlege ezen a vasárnapon mégis sikeres családi programokat szerveztünk, tartalmas elfoglaltságot nyújtva szülőknek és gyerekeknek. Külön örömünkre szolgált, hogy a vasárnap beiratkozott olvasók (közel 60 fő) többsége is a nagycsaládosok köréből került ki.

A lemezbörze elsősorban személyes meghívás alapján szerveződött. Olyan vendégek voltak, akik már régóta nem tagjai a könyvtárnak vagy a város zenei életének nevesebb képviselői, akik jelentős lemezgyűjteménnyel rendelkeznek. Mivel egy ilyen jellegű programnak nem volt még hagyománya nálunk ismerkedéssel indították a résztvevők, közben lehetőség volt megtekinteni a Zeneműtár CD állományát. A kezdeti bátortalanságot a gyűjtők hamar áthidalták, sőt néhány üzletet „nyélbe is ütöttek.” Felmerült az igény az ilyen jellegű program folytatására.

Október 18-26. között „Könyvtárak az élményszerű oktatásért” címmel Heinrich Heine születésének 150. évfordulója alkalmából Heine kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők. A kiállítást Axell Halling nyitotta meg, a kiállítás anyagát pedig a Goethe-Institut bocsátotta rendelkezésünkre.

Az októberi programsorozat 1956 megünneplésével zárult. A jubileumi rendezvény nyitóelőadását, Rozs András, a Baranya Megyei levéltár főlevéltárosa tartotta. Verset mondott Moór Balázs, a Zipernowsy Károly Műszaki Szakközépiskola tanulója. Győriné Kövesdi Zsuzsanna egy '56-os kiállítással járult hozzá a méltó megünnepléshez. Ebből a korszakból a könyvtárnak Dunántúli Napló állt rendelkezésére, ezért úgy döntött, hogy a közkönyvtári funkcióknak megfelelően nem tudományos szempontú kiállítást állít össze, hanem a „laikus” szemével tekinti át az '56-os eseményeket és azok előzményeit. A kiállítást kiegészítette Surján Miklós, volt igazgatónk magán újságygyűjteményével, melyet 1956 ezen napjaiban gyűjtött össze.

INTERNET OLDAL

Október az Idősek Hónapja. Minden család talán kicsit jobban odafigyel idős hozzátartozóira ilyenkor. Odaülünk megfáradt nagymamánk, nagypapánk mellé, meghallgatjuk azokat a történeteket, amelyeket oly' szeretettel mesélnek nekünk, hogy „bezzeg az én időmben...” máshogy volt, nem volt ilyen rohanás az életük, és akkor még ki hallott a számítógépről, meg az Internetről...

Talán ilyenkor nyílik mód arra, hogy az idegenkedő időseket odaültsük a számítógéphez, és közösen kezdjük el szörfözni a Világhálón. De lassítsunk csak, hiszen az idősek nem rohannak, nem száguldanak szörfdeszkán. Szépen komótosan szeretnek sétálni, egy-egy padra leülni, ott elnézelődni, beszélgetni az ott megismert kortársukkal.

Tegyük ezt mi is, hogy amikor bevezetjük nagyinkat ebbe a „virtuális parkba”; nehogy az első lépéseknél elijesszük, és meghátrálásra készítsük.

Meséljünk hosszasan a számítógépek működéséről, adjuk kezükbe az egeret, használtassuk bátran a billentyűzetet. Mutassuk meg, hogy mit hol talál a monitoron a böngészőben. Legyünk türelmesek és segítőkészek, mert ugye mi tudjuk, hogy a számítógépet egy böngészővel közvetlenül nem lehet elrontani. A számítógép mindig visszakérdez. Kérdezzünk mi is mindig rá: „Nagyi tényleg ezt akarod csinálni?” Ugyanakkor türelmesen válaszoljunk meg minden kérdést az időseknek. Nyugtassuk meg őket, ha számukra ismeretlen oldalra tévednek. Tanítsuk meg nekik a menekülési útvonalakat, azokat, amikkel a kezdőlapra bármikor visszajuthatnak. Mi más lehetne ez a kezdőlap, mint a <http://nyugdijas.lap.hu>. Remekbeszabott linkgyűjtemény, barátságos felületen – így lehetne jellemezni. Tulajdonképpen ez a „virtuális parkunk” maga.

Az egyes ugrópontok pedig a padok, pihenőasztalok, ahol olvasgathat, képeket nézegethet, fórumokon, chat-en beszélgethet. Ebben a startlap.hu szerkezetét követő linkgyűjteményben sok kategória között lehet válogatni (mintha egy sétányon, park-ösvényen indulnánk el). Megtalálható itt többek között: *Programajánló*; *Szervezetek*; *Írások, cikkek*; *Nyugdíj, megélhetés*; *Nyugdíjas klubok*; *Egészség, betegség*; *Betegápolás*; *Vallásos*; *Érdekesség, bulvár*; *Nyugdíjasok saját weblapjai* elnevezésű kategóriák is. Természetesen mindegyik kategóriában sok-sok érdekes weblap nyitható meg, ahol számos írás, fénykép, mozgófilm, stb. várja az odalátogató nyugdíjast.

Bíztatásnak, hogy Nagyink lássa nincs egyedül ebben a „virtuális parkban”, el lehet kalauzolni a *Nyugdíjasok saját weblapjai* kategóriához, és ott megnyitni a Nyugdíjas Kuckó-t (<http://www.marikanet.hu>) Elénk tárul Marika néni saját készítésű és mindig frissülő oldala. Itt kedvére böngészhet Nagyink, hiszen számos olyan cikket, írást, hozzászólást olvashat, ami a nyugdíjasokat általában érdekli. Míg a többi kategóriában csak passzív olvasóként van jelen, itt hozzá is tud szólni akár fórumon keresztül, azaz elmondhatja saját véleményét így ismeretlenül is az adott témában.

Hogy láthassák az idősek, nem csak nagymamák, hanem nagypapák is aktívak

már a Világhálón, megmutathatjuk nekik Virág István honlapját.

(<http://gportal.hu/portal/viragistvan53/>) Aktív, élő honlapra juthatunk, ami csillogvillog, ahogy a készítője akarja. Profi honlapszerkesztővel állunk szemben, mindez örömmel tölthet el mindannyiunkat, hogy soha nem késő elkezdni, ugyanis a főoldalon olvashatjuk: „1953. január 15-én születtem...”!

Ha már a honlapokon történő böngészés, a „forumozás”, a „csetelés” nagyon jól megy nagyinknak, biztathatjuk arra is, hogy vezessen naplót. Mindazokat, amiket már elmesélt családjának, szeretteinek most megoszthatja a világhálón Internetes napló formájában, azaz megmutathatjuk neki a „blog oldalakat”. Itt számos fiatal és fiatalabb ember naplójába beleolvashat, megismerheti hétköznapijaikat, örömeiket, bánatukban osztozhat. Ha kedvet érez, saját naplóírással csatlakozhat a „blogostársadalomhoz”, ezzel is sokszínűvé teheti a számítógép előtt töltött szabadidejét.

Végezetül, ha nagyink Internetnagyvívá képezte magát, egy ingyenes e-mail fiók elkészítéssel el is engedhetjük kezét, hiszen a Neten megismert barátok e-mail útján újabb és újabb lehetőségeket ismertetnek meg aktív nagyinknak, annak a drága szeretetre méltó nagyszülőnknek, aki most már bátran kapcsolja be a család számítógépét és önállóan lép be az Internet széles világába.

Márkus István

FIGYELŐ

Tájékoztató a helyi önkormányzatok könyvtári érdekeltség-növelő támogatásáról = KK 2006. 12.sz.

Tájékoztató a községi és városi könyvtárak állománygyarapítási összegének támogatására meghirdetett felzárkóztató pályázatról = KK 2006.15.sz.

HÍREK

Kilencven éve született Csorba Győző

Kilencven éve, 1916. november 21-én született Pécsen Csorba Győző, könyvtárunk névadója. Ez alkalomból a család, megyei és városi vezetés képviselői, a Jelenkor szerkesztőségének munkatársai

valamint a könyvtár dolgozói helyezték el a megemlékezés koszorúit a költő sírján, illetve a megyei könyvtár udvarában lévő szobornál. Az eseményről készült felvételek megtekinthetők a www.csorbagyozo.hu oldalon.

K Ö N Y V A J Á N L Ó

Tullio Kezich: Federico – avagy Fellini élete és filmjei
Európa Könyvkiadó 2006

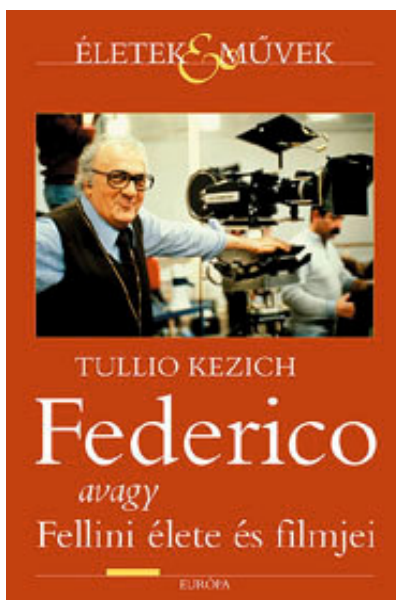
„Nem sokáig tudok örülni az elkészült filmnek. Attól a perctől, hogy hozzáfogok, alig várom, hogy a végére érjek. Nagyon megerőltető, nagyon idegfeszítő állapot ez számomra. Mégis, amikor vége, képtelen vagyok élvezni a pihenést. Azonnal bele kell fognom valami másba, mert ha nem dolgozom, attól teljesen feleslegesnek érzem magam ...”- hangzik el egy interjúban a rendező önvallo-mása.

Fellini megszállottként dolgozik, a munka az élete.

Filmesek a barátai és az ellenségei. A mások filmje nem érdekli, a magáé is csak addig, amíg el nem készül – és nincs megállás, pihenés, mert amint elcsattant az utolsó csapó, ő már a következő terv lázában ég.

Ezt a megszállottságot járja körül monográfiájában Tullio Kezich, a Corriere della Sera filmkritikusa, elismert "fellinológus", akit több mint negyvenéves barátság fűzött a mesterhez.

Ez az életrajz a Fellini címmel korábban megjelent munkájának bővített és jelentősen átdolgozott kiadása. A rendező életét és munkásságát javarészt a több évtizeden

át tartó barátságukról őrzött emlékei alapján rekonstruálta a szerző, melyekről Fellini életében és halála után is számtalan cikket és könyvet publikált.

A kötet lapjain Fellinivel kapcsolatban az olasz filmművészet ez idáig legfontosabb időszaka elevenedik meg. Találkoznak-érintkeznek a nagyok: Lattuada, Rossellini, Pasolini, Visconti, Antonioni, Marcello Mastroianni, és a zseniális zeneszerző, Nino Rota.

Bepillantást nyerhetünk a híres, nagy filmek létrejöttének körülményeibe, olvashatunk a forgatások eseményeiről, színészekről, producerekről, balesetekről, tragédiákról, bukásokról és diadalokról.

A barát többek között így vall Felliniről a könyv előszavában:

„Csillapíthatatlan kíváncsisággal és szüntelen nyitottsággal élt meg mindent, azzal a derús tudattal vetette bele magát – Dosztojevszkij kifejezésével – „ az élet folyamába”, hogy az mindig eljuttatja valahová. Tekintse az olvasó e könyvet egy útitárs hajónaplójának e titokzatos és dicsőséges életútról.”

Vörös Csilla

Tartalom:

Az EU Közkönyvtári Program résztvevőinek 2006. évi konferenciája 2006. november 21-22.	1
Baranyai Zenei Archívum a Csorba Győző Megyei Könyvtár zeneműtárában	5
Műhelymunka. Gyermekkönyvtárosok Regionális Alkotóműhelye	6
A Kémeszi Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda könyvtára	9
A könyvtárak összefogása a társadalomért	10
Internet oldal	12
Figyelő	13
Hírek	14
Könyvajánló	14

BKI

A Csorba Győző Megyei Könyvtár információs lapja. Kiadja a Csorba Győző Megyei Könyvtár. 7621 Pécs, Apáca u. 8. Telefon: 72/514-490. Fax: 72/513-530. E-mail: titkar@mail.baralib.hu. Felelős kiadó: Kalányos Katalin. Főszerkesztő: Kisszabóné Trapl Ivett. A szerkesztőbizottság tagjai: Fehérváry Klára, Keszi Erika, Márkus István, Végh Ildikó. Technikai szerkesztő: Katona Anikó.
Készült házi sokszorosítással, 270 példányban.
ISSN 1585 3500